

[Udenrigsministeren]

økonomiske, sociale eller etniske problemer, der er årsag til konflikterne, og det er vigtigt, at vi både gennem FN, gennem EF og bilateralt fortsat engagerer os stærkt i løsningen af disse problemer. Det er også på den baggrund, at vi sammen med de øvrige nordiske lande har fremlagt forslag om en styrkelse af FN's nødhjælpsindsats og mere langsigtede bistandsaktiviteter.

Vi skal udbygge vores støtte til forberedelse og gennemførelse af frie demokratiske valg, og vi skal også fremover deltage aktivt i de mange internationale valgobservationer, der jo medvirker til at skabe respekt for resultaterne af valgene, både nationalt og internationalt. Vi skal fortsat udbygge vores støtte til demokratiseringsprocesserne i de lande, vi har et bistandssamarbejde med. Vi skal videreudvikle vores støtte til menneskerettighedsprojekter, til reform af retssystemer, til støtte af en fri og uafhængig presse, og vi skal sikre, at vores ulandsbistand i det hele taget bliver ydet på en måde, der fremmer den folkelige deltagelse i udviklingsprocessen.

Vi skal også bidrage til et aktivt samspil mellem politiske og økonomiske reformer. Det er vigtigt, at de markedsøkonomiske reformer og de privatiseringsprogrammer, der nu er sat i værk i Østlandene og i mange ulande, ikke mislykkes. Prisen bliver i så fald nemlig ikke kun økonomiske tilbageslag, nej, også demokratiseringsprocesserne vil blive bragt i fare, og dermed vil vi tabe mulighederne for at vende den negative udvikling til noget positivt, hvor politisk og økonomisk frihed understøtter hinanden, og hvor der bliver skabt større råderum for det enkelte menneske, for initiativ og for virkelyst.

Det er klart, at de økonomiske reformprocesser både i Østlandene og i den tredje verden indebærer svære omstillinger, og dér må vi fra vestlig side sikre, at der bliver ydet støtte til de fattige og de svage befolkningsgrupper, der jo ellers let kommer alvorligt i klemme i denne proces.

Det er afgørende nødvendigt at fjerne subsidier, indføre realistiske priser, reducere og effektivisere den offentlige sektor, men det skal alt sammen gøres på en rimelig måde, og det vil ofte forudsætte økonomisk støtte udefra.

Det er også vigtigt, at vi ikke lægger yderligere hindringer i vejen for den vækst- og eks-

portorienterede strategi, som mange lande nu er ved at gennemføre. Det stiller krav til os om at åbne vore egne markeder for varer fra både Østlandene og udviklingslandene, og derfor er et af de kommende års vigtigste opgaver at bekæmpe den stigende protektionisme og kæmpe for fortsat at liberalisere verdenshandelen.

I en verden under hastig forandring er politiske kursændringer uundgåelige – både større og mindre. Og det gælder også for dansk udenrigspolitik. Dansk udenrigspolitik skal indrettes efter de krav, som stilles af det nye internationale landskab. Helt generelt gælder det, at vi skal være med – aktivt og med vilje til at påtage os et medansvar. Nej'tet ved folkeafstemningen den 2. juni var jo ikke en afvisning af dansk deltagelse i internationalt samarbejde, og meningsmålinger, der er lavet siden om både EF og om NATO, taler deres tydelige sprog netop om det. Derfor skal vi også fremover aktivt deltage i den europæiske integrationsproces. Vi skal arbejde for et fællesskab, der er åbent både over for vores nordiske naboer og over for de nye demokratier i Østeuropa, og samtidig skal vi virke for et EF, der er nærværende og gennemskueligt for almindelige mennesker. Og det danske positionspapir peger jo i den retning.

Når det gælder støtte og bistand til Østlandene, ligger Danmark allerede klart i spidsen blandt de vestlige lande. Øststøtten, Demokratifonden, IØ-fonden og miljøstøtteordningen er i god gænge, og samarbejdet vil blive fortsat, og det vil blive styrket.

De baltiske lande indtager fortsat en særlig plads i dansk udenrigspolitik. Vi støtter en hurtig og fuld tilbagetrækning af de russiske tropper fra de baltiske lande, og for at lette den tilbagetrækning starter vi nu et pilotprojekt om genhusning af russiske soldater. Forhåbentlig vil et vellykket projekt kunne tjene som inspiration for andre til at foretage lignende skridt. Samtidig forsøger vi i CSCE at hjælpe både baltere og russere med de ganske alvorlige baltiske nationalitetsproblemer.

Meget kan opnås ved forebyggelse, men desværre må vi nok se i øjnene, at Europa i en periode vil være skueplads for forskellige lokale konflikter. Derfor skal vi også være rede til at deltage, når konflikter truer med eller allerede er brudt ud i væbnede sammenstød. Det skal vi gøre ud fra en erkendelse af, at krig og